

2043016

*Corpus incorruptum Martyris Andreae Bobola Soc. J.
1657. defuncti requiescit in Ecclesia Cathedrali Pincensivi.*

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

Virgo MARIA mater
DEI ora pro nobis.

ILHS

Nomini Tuo O JESU da Gloriam.

O Apostole Pincensis, clarens
Miraculis! ora Deum, Bobola,
Pestilens morbus plurimos necans.
RYA.†. ad Majorem Dei gloriam.

PAPA PIUS SEXTUS, Pastor pius Urbis et Orbis;
Orbis erit felix, si pius Orbis erit.

EPICUM CARMEN
DE MARTYRE
ANDREA BOBOLA

PRESBYTERO SOCIETATIS JESU

LIBER I.

II[†]-IS

A PATRE procedens & NATO SPIRITUS alme
Illustrare veni mentem celebrare volentis,
Quas probus Andreas subiit pro Numine curas,
Quantaque pro JESU passus tormenta libenter.
Tu quoque Sancta DEI Mater succurrere gaude,
Ut multis valeam per totum versibus orbem
Ferre tui laudes Andreae; Te ille iuvante
(O Dilecta DEO præ cunctis Virgo MARIA)
Consuevit placide duros tolerare labores,
Et veluti Christi patiens est mortuus Heros.

Post bis quingentos Annos & sæcula septem
Undecimo lustro Benedictus Papa Beatus

A

Ævi Currentis lumenque decusque locutus:
 „ Oppetit mortem pro Christo sponte *BOBOLA.* „
 Verus hic est Martyr, sicut subscripserat Ipse
 Antistes triplici redimitus rite Corona.
ROMA nequit falli, Romæ mirabile lumen,
 Quidquid in Orbe venit pulchri vel nomine Sancti,
 Id totum monstrat visentibus unica Roma.
 In templum Princeps spatiosum Maximus intrat
 Jam cruce, iamque Sacerdotali veste decorus,
 Quem prope circumstant Prælati murice tecti
 Protinus a longe numeroso milite cinctum.
 En genibus flexis veneratur Corpus JESU
 En stans ante pedes Petri multa oscula figit,
 Submittitque pedi statuæ proprium caput orans.
 Vespere sic omni se binis occupat horis
PAPA PIUS SEXTUS Pastor pius Urbis & Orbis.
 Quis satis exponet, quanta pietate relucens
 Sacrificat, Missas cantando, sive legendo?
 Jure placet precibus longis impendere tempus,
 Et diu in Æde sacra cum sacrificantibus esse.
 Ingentes statuæ vivi de marmore vultus,
 Dum venit Antistes Summus, gaudere videntur;
 Dextra tenet Statuam *FRANCISCI*, parsque sinistra
 Altaris Primi Patriarcham hoc Ordine clarum,
 Qui niveo renitens vestitu *PRÆDICAT* usque,
 Et manibus plenis Sacrata *ROSARIA* spargit;
ELIAS ignivomo petulantes territat ense,
 Tum *BENEDICTUS* adest veteris sacer Ordinis autor,
 Nomine tum JESU splendens *IGNATIUS* adstat,
 Qui docuit socios ad maiorem omnia laudem
 Numinis Æterni facere, ac incendere cunctos
 Ad redamandum humilem Christum ferventius usque

In cruce pro nobis miseris asperrima passum.
 Verbi quaque die Divini Præco *PHILIPPUS*
 Dicitur hinc Nerius Romanus Apostolus esse.
 Se crucians *PETRUS* (propter quem Alcantara claret:)
 Francisci Seraphim melius vestigia pressit,
 Sic Franciscani meliori sorte fruuntur.
 Carmelitarum Mater *TERESIA* Magna
 Intemerata colens bene Virginitatis Amorem
 Ecclesiam multis cum Fundatoribus ornat,
 Imo sustentat quasi prodigiosa columna;
 Nam velut assiduis domus exagitata procellis
 Semper eget, ne labatur, fulcimine multo,
 Sic ne corruerent subito moresque, Fidesque,
 Prodesset monachos augeri tempore quovis.
 Quam bene bis centum templa & Collegia Romæ
 Sexus uterque tenet, queis certa est Regula vitæ,
 Et quorum labiis resonant noctuque diuque
 Laudes supremi Domini, qui cuncta creavit,
 Mandatque, ut populus fallacia gaudia linquens
 Sobrie in hoc sæclo vivat, iusteque, pieque.

Talis erat lustrans loca (quæ præterfluit annis
 Pina:) rudes animos *ANDREAS* quando solebat
 Pane cibare *DEI* per millia templa, domosque,
 Vel quando Pinski per vicus agmine longo
 Ducebat pueros in templum, voce sonora
 Optimum amare docens *DEUM*, & internoscere *Trinum*,
 Illi dicta sibi repetunt modulamine dulci,
 Et Fidei donum referentes *Æthera* complent.
 Sæpe foras ibat socio comitante Sacerdos
 Nigras indutus tunicas & pallia nigra,
 Nam fuit *Andreas* summo sub Nomine *JESU*

Ordinis erecti abs Loiola doctus alumnus.
 Non omnes Parochi Romæ (dum luce dicata
 Marco, per plateas longo bini ordine pergunt :)
 Vestibus utuntur nigris, at cæruleus unus
 Ex Abbate trahens *SILVESTRO* nomen amatum,
 Et scapulare gerens ad *PETRI* limina tendit
 Junctus Presbytero, cui prodest fusca cuculla,
 Perque *AUGUSTINUM* Magnum data Regula morum.
 Cum griseis monachis nodoso fune ligatis
 Paulanus simul Æmiliani abit assecla Sancti;
 Pauperibus tribui vastas *HIERONYMUS* ædes
 Svaserat, ut possent provisi veste cibusque
 Orare, ac Missas audire labore gravandi;
 Verum *FRANCISCUS DE PAULA* semper ab esu
 Carnis cujusvis & lactis reddere prorsus.
 Immunes voluit socios per vota quaterna.
 Instar *VALESIE FELICIS* vestibus albis.
 Presbyter indutus, suum habens a Numine Trino
 Nomen, abit cum Servita gestante cucullum,
 Et scapulare nigrum parvo discrimine formæ.
 Ne facerent Papam Te, Sancte *PHILIPPE* (*MARIÆ*
 Servorum Pater :) Occulte deserta petisti,
 Tu vero fecisti cum Felice *JOANNES*,
 Quod vester captos redimendo liberat ordo.
 Discipuli minime *BRUNONIS* pergere visi,
 Nec, *ROMUALDE*, tui, nam stricta silentia servant
 Vestiti tunicis albis, neque carnibus unquam
 Vesci præsumunt ipsorum lege vetante.
 At Carmelitæ scapularia longa gerentes
 Incedunt cum aliis ob vestimenta coloris
 Diversi ad curas animarum non minus aptis;
 Sic quadrageni multiplicis Ordinis (omnes

Cum rutilante stola:) Parochi prænobile templum
 Ascendunt superans quodvis mirabile mundi
 In Vaticano famoso monte locatum.

Quatuor imprimis Doctores exhibet Ara
 Romanæ Sedis reverenter jura tuentes.
 Pontifices Græcos celebres similesque Latinos.
AMBROSIUS fundit scribendo dubia mella;
AUGUSTINUS amans veri, subtiliter Orbem
 Erudiens, mirum se prodidit esse Magistrum.

Ambrosius libro Officiorum talia fatur:

„ Vasa sacrata licet conflare, & vendere, tantum
 „ Pauperibus dones, cures nova condere templa
 „ In libertatem captivos assere pulchram. „
 Augustinus idem docet; imo Virgo *MARIA*
 (Scripturas rimante Sacras interprete tanto:)
 „ Non ideo felix, quia Verbum & Corpus *JESU*
 „ Facta *DEI* Mater mirabilis edidit Orbi,
 „ Sed quoniam celso cum Virginitatis honore
 „ Intemerata manens ad mortem, more sagacis
 „ Disquirebat apis mel Divini undique Verbi,
 „ Et custoditum factis pia corde tenebat. „

In medio templi sublimior eminent ara
 Sub nitido tecto fuis ex ære columnis
 Innixo; Summus Princeps & Pastor ad istam
 Sacrificare solet; sub eadem Corpora Petri
 Et Pauli veneranda jacent spargentibus ignem
 Lampadibus centum; locus hic Confessio Petri
 Appellatur. Honos mundi, Sanctissime *PETRE*,
 Cui Dominus *JESUS* totum commisit Ovile,
 Tu stabilem Romæ voluisti ponere sedem,
 Te caput esse suum protunc Ecclesia scivit;

Mentibus inspirat per verba salubria verum,
 Ac Auditores dociles inducere curat
 Ad peragenda pie, recteque negotia vasta,
 Ad fundenda manu larga munuscula plebi
 Tristibus afflictae morbis & frigore saevo.
 Quando loco papis vivum jam Corpus JESU
 Mox per verba Dei Christi validissima factum
 Sacrificans manibus protensis elevat, omnes
 Fronte statim terram ferientes Illud adorant;
 Praestat idem Princeps solio fulgente relicto
 Nunc prostratus humi votis ardentibus instans,
 Nunc de promeritis satagens & morte cruenta
 Participare Dei, qui humanos induit artus.

Num Sanctus Romam Sanctam non esse putabat
 Rex Nonus *LUDOVICUS* agens non impia bella?
 Qui volvens animo solerter, quomodo posset
 Arva Palestinæ pretioso sanguine Christi
 Consecrata, piæ Sanctorum reddere genti,
 Non cessabat opem patienter quaerere Romæ
 Consiliis Summi Pastoris fortiter usus.
 Scilicet Heroi tanto si mille daretur
 Annos in terra dominanti ducere vitam,
 Non tamen abnueret duros perferre labores.
 Bis in velivolis legiones navibus ipse
 Per mare traduxit comitante haud deside turba,
 Non fugiens bellum, non mille pericula mortis
 Ardenter voluit terras, ereptaque templa
 Restitui subito, ne servitioque, jugoque
 Christiadae multos premerentur turpiter annos.
 Gentibus exprobrat hoc alia inter crimina Paulus,
 Quod

Quod deerat cupidis illis affectio Cordis,
 „ Gens non compatiens miseris, gens pessima certe. „
 Pluris apud iustos argentea et aurea vasa
 Haud dubie non sunt, quam vita salusque virorum.
 O miseri Græci, quis vos defendere tentat?
 Jam placeat virtus, non dira superbia vobis,
 Pontificis sit Romani Benedictio chara,
 Et data laudetur satis Indulgentia Romæ,
 Casta pudicitiae reliquis plus jura colantur,
 Nitimini Papam venerari & amare Latinos,
 Si cupitis stolidos confestim vincere Turcas.

Illam perpetuo Sanctam appellabimus Urbem,
 Semper ubi colitur Christi venerabile Corpus
 Diversis pulchrisque modis per plurima templa,
 Nam Lateranensis positos Ecclesia muros
 A Constantino manifeste Casare magno
 Ostentans, in principio resplenduit anni
 Luminibus cera nivea pascentibus ignem
 Per quadragenas radiantem blandius horas.
 Inter candelas auro gemmisque refulgens
 Vas retinet Corpus vivum (mirabile dictu:)
 Sub specie panis venerandum Corpus JESU.
 In templis Romæ miracula talia crebro
 Hac ratione solent fieri: substantia panis,
 Seu de triticea massa levis Hostia tosta
 Intra momentum mutatur tempore Missæ
 In vivum Corpus CHRISTI, dum verba leguntur
 Ore Sacerdotum, quibus est data magna potestas
 Per Sacramentum Ordinis abs Antistite vero
 Coliatum, Sacer impressusque in mente character.
 Taliter expositum Divinum Corpus adorant
 In Lateranensi Templo, tum tempore toto

Christiadae JESUM venerantur poplite flexo
 Quadraginta horis solitum cum vase locari
 In templis aliis simul inter lumina multa.
 Ergo novo quovis anno veneratio maior
 Christo sub specie panis nunc sponte latentis
 In Lateranensi Templo studio incipit acri
 Persolvi, nam conveniunt orare gementes;
 In reliquis autem simili ratione diebus
 Ecclesias reliquas curant invisere multi
 Propter adorandum Divinum Corpus JESU;
 In forma crucis extensas ad sidera palmas
 Plebs proba gestando satagit consumere tempus
 Utiliter sine fine rogans insignia dona
 Virtutum Fidei vivae, ferventis amoris,
 Atque spei firmæ, vehementis sæpe doloris
 Ob commissa nimis male crimina jure cavenda.
 Nonne magis semperque magis dulcissime JESU
 Viribus & toto debemus pectore niti,
 Ut tibi majori cultum exhibeamus amore
 Semper ad hæc alacres, per quæ tibi possumus usque
 Ex animo grato magis inservire decenter.
 Nonne satis fuerat mortale assumere Corpus,
 In quo factus homo, nunquam cesans Deus esse,
 Summa es perpeßus mala nostri CHRISTE misertus?
 Insuper ah! propriam dignatus es addere carnem
 Ad manducandum nobis, svavissime JESU
 Sub specie panis mira ratione latendo,
 Ut refici possent animæ, neu Corpus JESU
 Semper adorandum digno fraudetur honore.
 Quam bene de Christo scripsit celeberrimus Ille
 Angelicus Doctor THOMAS de Principe natus,
 Illustrat mundum cuius sapientia magna

Sol velut in medio cursu flammantia Coelo
 Mobilium vibrans radiorum tela sereno.
 Sed minime conscripsisset præclarus Aquinas
 Tam multos doctosque libros persæpe legendos,
 Ni juvenis Thomas in Religione diserta
 Obstrictus fieret monachus per publica vota.
 Virginitatis avens decus omni tempore vitæ
 Conservare, suos Fratres docilesque sorores
 Induxit vitæ Angelicæ consvescere semper
 Immunes a connubio bene claustra colendo.
 Vixit ut Angelus, & scripsit velut Angelus experta
 Erroris Thomas decoratus nomine Sancti,
 Nam qui sollicitus meditatur quomodo posset
 Usque placere DEO, nec vane cogitat unquam,
 Quæ sunt mundi, is erit sibi, erit simul utilis Orbi.

Angelico sane Doctore Sancta placebat
 Roma, ubi Divino Verbo jejunia Sacra
 In variis templis pinguescunt omnibus annis,
 Octuagesimus octavus mirabilis annus
 Audierat Carmelitam Divina sonantem
 In Vaticano mysteria iussaque templo
 Quadraginta dies, queis plebs a carne fidelis
 Abstinet ad normam præstantem ipsius JESU;
 Octuagesimo idem nono docta arte peregit
 Cappuccinus ovans, qui iam conabitur Orbi
 Præpositus factus Generalis ferre levamen,
 Jam vero qualem, rogo, nonagesimus annus
 In Vaticana Patrem auscultaverat æde
 Multa perorantem de vita legeque Christi?
 Huncce Sacerdotum Fratrem, nova Regula cuius
 Auspiciis Augustini discalceat apte,
 (Est autem Pater illorum, si vera loquemur,

Qui necdum sunt Presbyteri quicumque Sacerdos:)

 Ex Augustini, repeto, Prior Ordine Magni

 Esuriem cupiens animarum voce levare,

 Svadebat populo pietatem discere veram.

 Sic facit in templo proprio, qui prædicat usque

 Ordo salutifere Sacrata *ROSARIA* spargens

 Omne per id tempus, quo quadraginta diebus

 Gens imbuta Fide Christi ieiunia servat.

 Non etenim ieiunasset generosus uterque

MOYSES cum *ELIA* per quadraginta dierum

 Curriculum manducando nil, nilque bibendo,

 Nec daret exemplum Rex regum maius *JESUS*;

 Si non chara *DEO* fierent ieiunia plebis.

 Alta die festa scandens Capitolia vulgus

 Percipit in templo non deses Biblia Sacra,

 Quæ Franciscanus solet explanare Sacerdos;

 Pars populi Sacras Scripturas auribus haurit

 Ingrediens Augustini Venerabile fanum,

 Pars abit in templum summo sub Nomine *JESU*

 Erectum (Divi *Loiolæ* hic ossa quiescunt:)

 Hac in adornata festivis æde diebus

 Explanant culte Sacra Biblia vespere facto,

 Mane Sacerdotes autem præcuntibus illis

 Bis fere viginti Paschalia Festa diebus

 Suppeditant avidis doctrinæ mentibus escam.

 Sed quia nil animas melius nutritque fovetque,

 Quam meditatio alens, seu spiritualia pridem

 Nota Exercitia, ast calamo perfecta stupende

 Mirifici Sancti iam per duo sæcula culti,

 Ut patet ex celebri libro, quem instructus ab ipsa

 Matre *DEI* verax *IGNATIUS* edidit Heros;

 Hinc adeunt quovis anno Collegia Romæ

Christiadae propter secessum ad quinque vel octo,
 Imo dies plures inter monachalia claustra,
 Ut vitare malos mores & crescere discant
 Per castos in frugiferis virtutibus actus,
 Percipiantue statum vitae, qui convenit ipsis.
 CAROLUS Antistes Mediolanensis & idem
 Purpureos inter Patres notissimus Orbi
 Evasit magnus Sanctus, sed quomodo magnus
 Factus sit Sanctus tractando negotia multa?
 Nulla quod invictus tractabat Episcopus Heros
 Omni Exercitiis dum Spiritualibus anno
 Incumbens in cœnobiis habitare solebat
 Per mensem sub Presbytero per vota coruscò.
 Iste Tridentinae Synodi pulcherrima legum
 Impleri solers curans oracula Præsul
 Nunc iuvenesque senesque docens lustrabat Ovile,
 Nunc Mediolanum claros virtute vocabat
 Sæpe Sacerdotes multos, quibus omnia passim
 Proposuit vitanda, simul concordibus auctus
 Consilii Synodi repetitæ lumina dando
 Et capiêdo nova abs aliis ardentius optat
 Amplificare DEI cultum adiutantibus una
 Presbyteris etiam per Religiosa ligatis
 Vota, qui eo res difficiles feliciter implent,
 Quo magis obstricti per iuramenta videntur;
 Sicut enim miles Regi constanter obedit,
 Quod iuramentis ad iussa sequenda ligetur,
 Sic ordo quivis terræ Cælique satori
 Liberius servit, nam talis præplacet ipsi,
 Qui dicti memor usque (Vovete & reddite:) vivit
 Quis vero nescit, quot millia Carolus idem
 Distribuit? Donata sibi non condit in arca

Paup̄ribus reddens, terras quoque vendidit h̄eres,
 Ut miseris aurum omne die dispergeret una.
 Quis vigil ignorat, quales grassantibus idem
 Pestiferis morbis adhibebat supplice corde
 Sponte modos ad placandam cito Numinis iram?
 Difficili medio Pastor bonus utitur iste,
 Quando crucis lignum per compita plebe sequente
 Nudipes incedens orando baiulat ingens.
 „ Fertilitas terræ regioni certior esset,
 „ Si monachi plures, numerosaque condita templa
 „ Grandibus in villis essent, nec parva carerent
 „ Oppida tum monachis, tum Missa mane perenni. „
 Cum monachis etenim contrito corde frequenter
 Plebs orans meditansque pias res tempore Missæ
 Impetrat a summo Domino, quibus indiget usque,
 Et plus assiduis lacrimis oratio mixta
 Efficit in terra, quam sive industria magna,
 Sive labor gratus fodiendæ vomere glebæ,
 Gens igitur bene compatiens crudelibus illis
 Tormentis: (quæ sustinuit Salvator JESUS
 Pro nobis:) peragit stationes pluribus horis
 Cum lacrymis multis orando, pluraque Romæ
 Visendo decorata pie loca imagine multa,
 Quæ referunt mortem, tormentaue maxima Christi
 Uberius flendo veniens ad mænia prisci
 Vasta Colossei sædati risibus olim
 Horrendis vulgi probitatē Fideque carentis.
 Quid plus de Sancta teneat conscribere Roma
 Anxius hic dubia mecum dum mente voluto
 Andreas Martyr mihi talia dicere visus:
 „ Festina, licet immensum complere laborem,
 „ Nonne Patrocinium multis expertus es annis,

„ Quo tibi met prosum curis ingentibus ægro?
 „ Egregiis dignos Romanæ laudibus Urbis
 „ Mores coneris gravibus depromere verbis.
 „ Ipse Redemptori nulla ratione placerem,
 „ Nec moriens possem cælestes scandere sedes,
 „ Si non Romanæ Sedi addictissimus essem. „
 His monitis pigrum Pincensis Apostolus urgens
 Scriptorem, mentis quoque robur Martyr adauget
 Tanquam prodigiis clarens clemensque Patronus.
 Obsequor, o! Christi non segnis Serve Bobola,
 Præsidiumque meum! nunc Indulgentia plena
 Commemoranda venit, quam Romæ acquirere possunt
 Visentes homines septem celeberrima templa.
 Sic Lateranensis gaudens Ecclesia Prima
 Nomine Baptistæ, prædilectique *JOANNIS*
 Et caput & Mater templorum est Urbis & Orbis.
 Sic mirabilibus cunctis Ecclesia præstat
 In Vaticano famoso monte locata
 Augustum ducens a *PETRO* Principe cætus
 Nomen Apostolici, decorataque Sede suprema.
 Sic celebris Sancti titulis Ecclesia *PAULI*
 Extat in hacce via, quæ ducit ad Ostia Tibris.
 Sic Patriarchalis subiens Ecclesia quarto
 Ordine constructa est in summo vertice montis,
 Qui mirabiliter gelidis apparuit olim
 Conspersus nivibus sextili mense calente.
 Sunt extra muros duo adhuc monachalia templa,
 Condecorat Divus Martyr *LAURENTIUS* unum,
 Stemma Sebastani diversum Martyris ornat.
 Postremo poterit valvis ingentibus adstans
 Ecclesiæ Lateranensis spectare vetustas
 Sub titulo *SANCTÆ CRUCIS* æde, Cæsaris actum;

Septem hæc nocturnis invisere templa solebat
 Horis magnanimus *JOSEPHUS*, Regula cuius
 Hortatur socios ad sponte ferenda laborum
 In pueris recte formandis tædia longa;
 Hinc veniente die Sanctus Calasanctius ipse
 Cum pueris multis iam versabatur in Æde
 Dicendis Missis & sacris usibus apta,
 Jamque scholis destinata doctisque piisque
 Sedulus inspirans Matris DEI in ordine pauper
 Virtutes varias ætati ad singula pronæ,
 Hæc Nerius septem visebat templa Philippus
 Dictus communi Romanus Apostolus ore.

Præterea prostant habitacula plurima Romæ,
 In quibus infirmi gratis curantur, aluntur;
 Hinc sociis ædes, donataque templa (*JOANNIS
 DE DEO:*) hic est heros ingens, quem Hispania vidit
 In mediis flammis operantem, quando ferebat
 Auxilium miseris ægrotis, intus amore
 Accensus Domini JESU, foris urere promptum
 Ignem non metuens, idem transferre sciebat
 In propriis humeris ægros ad commoda tecta
 Non dubitans Socios per Religiosa sagaces
 Talibus obsequiis flagrans addicere vota.
 Semper ubi crescit pulchre miseratio casta,
 Illic verâ Fides viget, hinc circumdata muro
 Pro variis loca pauperibus dispersa per Urbem
 Apparent, ac propterea bene Roma vocatur
 Sancta, domus etenim dantur, quas veste cibusque
 Provisi retinent homines errore relicto
 Adversus Fidei certissima dogmata quovis.
 Absque bonis factis (*timeamus:*) mortua certe

„ Dicitur esse Fides, nam si quis possidet escas,
 „ Et tunicas multas, dare nullam debet habenti. „

Famosus multis e Fundatoribus unus
 Urgebat probus a *PAULO VINCENTIUS* amplis
 Curis, ut luxum resecantes plurima sponte
 Donarent pro pauperibus constanter alendis
 Ædibus in vastis locupletes, tempore iusto
 Ægros visendo, puerosque parentibus orbos,
 Servitiumque illis præstando propter *JESUM*;
 Nonne laborantem studiose Gallia dives
 Viderat hunc Sanctum cupientem tempus in omne
 Per socios gnavos orbi succurrere toti?

Nonne *PETRUM* genuit Nolascum Francia valde
 Servo odiosa *DEI* propter nimis impia facta
 Dictaque? Deseruit Petrus illam tale proborum
 Instituens agmen, quod adhuc per publica vota
 Ad cito captivos redimendos sponte ligatur?

Nonne peragrantem vidit de principe natum
 Gallia *NORBERTUM*, qui nudipes omnia lustrans
 Oppida, zelose vitiorum monstra docebat
 Evitare, bonisque assuescere moribus, atque
 Ædes fundabat nec non monachalia templa,
 Quo plures homines Doctoris Regula summi
 Dirigeret, reddens aptos ad plurima natos
 In Præmonstrato spatio per publica vota?

Nonne *CAMILLUS* erat miro inflammatus amore
 Cuiusvis hominis non horrens ulcera fæda,
 Quæ conabatur medicinis tollere prompte,
 Discipulis onus imponens per grandia Sanctus
 Vota ministrandi dextre morientibus ægris
 Infectis putrida febri vel peste necante?

Constituit *CAIETANUS* succurrere mundo

Nullam pro curis magnisque laboribus æquam
 Cum sociis solito mercedem more requirens
 Usurus non sollicitè nec sæpe rogata
 Sed stipe sponte data sperans in Numine vero,
 Obstrictus quoque per valde meritoria vota.

Mellifluus propter præclara volumina Doctor
 Clarius evasit *BERNARDUS* bella movendo
 Et nova fundando monachorum mænia vastis
 Cum domibus templisque sonantia: „ Dilige *JESUM*. „
 Sanctus hic Europam percurrens fulguris instar
 Prodigis loca diversis populosa replebat
 Ad persuadendum turbis & Regibus ipsis:
 Grata futura DEO, quæ naviter acria bella
 Ob Sacra Pontifici loca restituenda gerentur.

Presbyter *EUSEBIUS* distinctus stemmate Primæ
 Archi-Diœcesis, quas possidet Hungara tellus,
 Pauper amore DEI vivens elegerat esse,
 Et socios invitans ad monachalia claustra
 Ex variis fratres prudens collegit eremis
 Instar Eremitæ cupientes vivere Primi
 Pauli, quod fecit Thoma Doctore iuvante
 Angelico, nec non Pastore volente supremo;
 Sic data Paulinis barbatis candida vestis,
 Ac Augustini celeberrima Regula vitæ,
 „ Nam duo vel plures ubi sunt in Nomine Christi
 „ Collecti, manet omnipotens quoque Christus ibidem.

Ecclesiam Vaticanam *JULIANA* Beata
 De Falconeriis decorat velut ordinis aucti
 Fundatrix, nam sicut erant moderante Philippo
BENITIO servi per Religiosa *MARIÆ*
 Vota DEO consecrati lætantibus astris;
 Sancta laborabat pariter percommoda multis

Prospiciens loca personis muliebris amata
 Sexus, ut possent in Virginitate manere
 Corda reservantes Domino Purissima JESU,
 „ Nam Salvatori magis hac ratione placemus,
 „ In casta quando non est divisio cordis
 Vita, jam vero tum Religiosa libenter
 Vota emissa juvant, tum morum Regula certa,
 Claustraque diversum caute removentia sexum,
 Ut Sacra Virginitas servetur tutius usque.
 „ Vix caro per carnem spernendam tangitur, ignis
 „ Exoritur fæde crucians, extinguitur autem
 „ Ignis Divini summe pretiosus amoris. „
 Pandit ad astra viam *BENEDICTI* vita Latinis
 Non minus ac Græcis *BASILII* Regula Magni.
 Hinc Statuæ positæ sunt Fundatoribus istis
 In Vaticana magnis cum sumptibus Æde,
 Ut caperent omnes a quolibet Ordinem Sanctam
 Ecclesiam sustentari, moresque fidemque.

LIBER II.

Ut te jam dignis, Andrea, laudibus ornem,
 Num similem Franciscano te dicere magno
 Non potero, cujus proponitur integra *LINGUA*?
 Vel te Ferrerio celebrato pluribus annis
 Equando, referam, quod sis *VINCENTIUS* alter.
 Fer mihi majorem fer opem generose *BOBOLA*,
 Versibus eximiis vellem carissime Martyr
 Explanare tuam susceptam propter *JESUM*
 Per multos annos operam conamine forti.
 Grande sonare melos meditor fusurus in auras

Vel nova vel pulchro resonantia carmina flexu;
 Nunc adsis Regina potens circumdata stellis,
 Innumeris solem radiis obducta nitentem,
 Et pedibus calcans variantis cornua Lunæ,
 Filius ecce tuus, Sanctissima Virgo MARIA,
 Quem manibus gestas, tibi tanquam pusio Matri
 Blanditur, sed cum pariter sit Noster JESUS
 Omnipotens Exercituum Deus, omnia dando
 Felicem poterit solus me reddere semper,
 Ingenioque meo sæcundas addere vires.

En Paduæ juxta vulgarem *ANTONIUS* usum
 Exprimitur *SANCTUS*, nam mox monstrabitur illud
 Templum, quod servat per bis tria sæcula totam
 Linguam, si veniens externus quærere Sanctum
 Incipit, unde patet quantos Antonius usque
 Divus apud gratos cives acquirit honores,
 In famulante loco Doctrinæ, mœnia longa
 Et nitidas ædes ornataque templa tenentes.
 Sufficit in docta Padua proferre patenter
 Sancti voculam, ut hac Antonius illico solus
 Prodatur, quamvis alios cognoscere Sanctos
 Non prohibetur ibi; sed quare Lingua redactis
 In cinerem membris aliis nunc unica tantum
 Incorrupta manet? Quare vult jùgiter illam
 Conservare movens per tot miracula Numen
 Sensus humanos? Ut sit per sæcula notum,
 Esse peracceptos jaculanti fulmina tales,
 „ Erudiunt ad Justitiam qui plurima corda: „
 O nimium felix, quæ multis lingua Beati
 Persuadere fidem potuit moresque decentes!
 O felix, quæ fida ciens suspiria Trinum
 Laudabat Numen, nec non persæpe docebat

Enarrare rudes, quam magna Potentia cunctas
 E nihilo per magnificum res Velle *CREANTIS!*
 Quam simul est sapiens & verax semper amandus,
 Qui nunquam potuit falli vel fallere quemquam!
 „ Quam *BONUS* est proprio Statuens non parcere Nato,
 „ Qui crucis ad mortem pro nobis tradidit illum. „
 Bellipotens ergo si Lusitania gaudet
 Progenuisse virum dictum abs Antistite Summo
 „ Divini testamenti nec inaniter Arcam. „
 Cur quoque lætari nequeat Lithvania magna
 Integrum servans & spirans Corpus odorem
 Andreae, cui Martyrii feliciter ingens
 Inter Apostolicos obvenit palma labores?

Hungarici Regni Capitalis jure vocata
BUDA (jugo famosa) *MANUM*, qua mûnera large
 Rex Stephanus Sanctus tribuebat, servat in Arce,
 Incorrupta manus monstratur dextera Regis;
 Ast incorruptum imago fas est cernere totum
 Martyris Andreae corpus, licet humida Pinski
 Aedibus ornati monachorum terra sepulchrum
 Suppeditat, nam conspexi venerabile Corpus
 Octogesimo ego sexto miserabilis ævi
 Anno, dum cupiens multis invisere claram
 Prodigiiis tumbam superavi mense Decembri
 Montes constrictamque viam nive tramite longo,
 Et fluvios glacie concretos, milleque casus,
 Ac ita perveni non parcens sumptibus ullis
 Non iter horrendum vitans ad mœnia vasta
 Ecclesiae Pinskiensis, eam moderante recenter
 Subiecto Sedi Romanæ Præsule Græco,
 A sociis JESU structam non segniter ante;
 Non modo conspexi, sed multa ibi basia fixi,

Oscula sæpe dedi palpans venerabile corpus
 Cum pedibusque manus, admirans omnia membra
 Incorrupta loco servari martyris udo,
 Talia dum perago supplex & poplite flexo
 Fundo preces, subito lacrymarum sentio suaves
 Ex oculis volvi rivos, solatia large
 Distribuyente DEO tolerantibus ardua sponte,
 O lacrymæ dulces! o! & solatia vera,
 Nil quibus in vita peritura suavius extat,
 Tunc non poenituit me corripuisse molestan
 Longinquamque viam, tunc compensatus abunde
 Et meus est visus labor & dispendia facta!
 Quid memorem multos, quibus est cito reddita Pinski
 Firma valetudo, postquam contingere corpus
 Andreæ fuerat concessum? absentibus autem
 Pileolus tantum, qui Martyris attigit artus,
 Impositus rigidos pellebat sæpe dolores,
 Discite mortales Andream Numinis ergo
 Continuis precibus venerari, discite prompte!

Saxonix Princeps Augustus quando secundus
 (Sub quo belligeri florebant Rege Poloni)
 Incepit gravibus morbi cruciatibus uri,
 Convenere statim magnis a Principe forti
 Divitiis aucti medici constanter habentes
 Nullo non anno nummorum millia multa
 Ex fisco Regis præter Regalia dona;
 Consiliis initis secum prudenter avebant
 Illustres medici Friderico reddere vires,
 Appositisque modis, quos impigra lectio multis
 Annis librorum, quos experientia longa
 Ipsis suggestit, satagebant pellere tetros
 Languores, at triste malo crescente fatentur

Pharmaca plus Regi iam non prodesse, nec artem
 Hippocratis Cui, nullis iam posse iuvari
 Naturam mediis humanis; Regia mæsto
 Immugit luctu, lethalem Principis esse
 Morbum præpropere volitando fama Polonis
 Nunciat, ah! Scimus, clamant iuvenesque senesque,
 Andream socium JESU clarescere multis
 Pinski prodigiis, Augustus (Gloria Regni)
 Commendetur ei, Martyr venerabilis ægro,
 Quæ medici nequeunt, poterit solamina ferre;
 Accedens igitur Fridericum corde faventi
 „Magne velis Princeps (ait e Magnatibus unus)
 „Ad tumulum Andreae non vilia mittere dona
 „In propriis Sanctis mirabile Numen adorans,
 „Auxiliumque petens humili prece Martyris Eius. „
 Illico Rex mandat producere splendida dona,
 A rapido Pinski quæ dum cursore vehuntur,
 Interea crebros fundit pro Principe fletus
 Divinam implorans bonitatem turba clientum;
 Ipse trahens magno Augustus suspiria motu
 „Propitium mihi redde Deum (sic languidus orat)
 „Et desideriis vehementibus Annue *MARTYR*,
 „Quam mihi præstabis, te verum gratia mundo
 „Esse DEI servum, te declarabit amicum,
 „Et simul, Andrea, per totum Gloria Trini
 „Numinis atque fides magis amplificabitur Orbem. „
 Viv pervenerunt regalia munera Pinski
 Et perlata sacrum modice tetigere sepulchrum,
 (O! rem mirandam!) nimium Rex dissitus inde
 Convaluit subito gaudens sibi sospes eodem
 Tempore restitui charam validamque salutem,
 Quippe placere DEO devotum Martyris huius

Exorata docent precibus miracula cultum!
 Discite mortales *ANDREAM* Numinis ergo
 Discite concordi venerari mente frequenter!

Non ita sævit agens *Eurus* mare præpete cursu,
 Non ita bacchatur turbatis *Africus* undis
 Horrida cum *Borea* glaciale prælia miscens,
 Sicut crudelis vanis conatibus *Aman*
 Ambitione suos sensus agitante furebat
 In cruce probrosa cupiens suspendere servum
 Regnanti satis addictum pietate decorum
 Sub *Mardochæi* rudibus quoque nomine notum;
 Principis at iussu *Summi* dum debuit *Aman*
 Per vicos illum numerosa plebe refertos
 Splendide equo consistentem deducere clamans:
 „ Hic vir, hic est certe tam magno dignus honore,
 „ Ut cives omnes venerentur iugiter ipsum,
 „ Quem sic terreni *Rex* maximus orbis honorat,
 Tunc *Mardochæum* coluerunt poplite multi
 Flexo, tunc idem cunctis est visus honestus.

Jure etiam colitur *Piscensis* *Apostolus* ævo
Currenti, quem prodigiis decoraverat ultor
 Trux scelerum, sed munifice virtutibus ampla
 Dona *DEUS* tribuens, dum totum corpus odorum
Martyris *Andræ* conservat & acribus ægros
 Affictos morbis solet absque salubribus herbis
 Clementer sanare probos, qui visere *Piscis*
 Non dedignantur tumulum venerabilis huius
Presbyteri, verum devote Numen adorant
 Ipsius servo se commendare studentes,
 Hinc decimus quartus *Benedictus* & *Urbis* & *Orbis*
Supremus *Pastor*, nec non doctissimus ævi
Labentis *Præsul* propria subscribere dextra

Noverat edictum, quod divulgare per orbem
 Non cessat: „ sæva sublatum morte fuisse
 „ ANDREAM Christi causa, „ cum strenuus esset
 Romanæ Fidei promotor ad ultima vitæ
 Tempora, defendit zelus fortius illam,
 Dum cogebatur nimis a tortoribus insons
 Per tormenta Fidem male retractare salubrem.
 Testis non falsus sit quinquagesimus annus
 Et quintus, quo prodierat venerabile Papæ.
 Decretum promens certis miracula, probata
 Indiciis & Martyrii causamque modumque.
 Propterea non est dubium tolerasse libenter
 Andream rigidos cruciatus propter JESUM,
 Propterea pariter dilectæ Patrone BOBOLA
 Non debes dici summis heroibus impar!
 Et numero quorum VINCENTIUS esse putatur,
 At non immerito, nam quos Hispania miri
 Ferrerii non est experta feraciter auctos
 Sudorum fructus? Sed si VINCENTIUS heros
 Non fieret monachus, nullos Hispania dives
 Vidisset valde felices tamque stupendos
 Effectus opera natos mirabilis huius
 Presbyteri „ Sicut pisces nascuntur in unda
 „ Ad nandum, nascuntur aves ad sæpe volandum,
 „ Sic generatur homo miser ad solerter agendum
 „ Atque laborandum. „ Sed quis memorare labores
 Ferrerii cunctos valet omnibus omnia facti,
 Omnes ut secum ad cælestem duceret arcem?
 Iscidas hortans & mauros fulmine vocis
 Ad Baptisma sacrum, nec cessans nobile morum
 Inspirare decus, transiverat oppida multa.

Post decimum sextum sæclum Litvania cernens
 Andree similes curas similesque labores
 Dixerat: „ En ad nos venit VINCENTIUS alter
 „ En socium JESU verum, non propria lucra
 „ Quarentem! desudat enim lucrando scelestos
 „ Et Fidei expertes Christo, fæda otia rumpens. „
 Cum sociis coopertus erat Vincentius albis
 Vestibus, in nigris prodire BOBOLA solebat,
 Hos tamen herœs versabat Spiritus idem
 Non similes habitu, nec eodem tempore visos,
 Scilicet Andreas imitando pectore magno
 Ferrerii zelum fecit, quod Claudius ante
 Dux Aquaviva suis scriptis mandabat aperte
 Tanquam præpositus generalis in ordine quintus;
 Sic etenim perfectus erat Vincentius iste,
 Ut sociis JESU proponi gnavius ante
 Debuerit velut excellens operarius orbis,
 Quem per conatus vigiles æquare studerent.

Ast iterum moneor claris exponere verbis
 Sedis Apostolicæ mores ritusque sacrorum,
 Nam sunt in Sancta Roma tam multa recepta
 Usibus egregiis & passim legibus aptis,
 Ut nihil utilius quævis illustria mundi
 Oppida perficerent, quam conformando suorum
 Templorum mores Romanæ moribus urbis.

Angelici cætus MICHAEL clarissime Princeps,
 Et gregis in terra Christi fortissime custos!
 Te precor, ut Sanctus modo me juvet Angelus ille,
 Qui solitus fuerat reverendo grande BOBOLÆ
 Inspirare favens robur lumenque ministrans

O præfekte mihi venienti ad limina vitæ
 Angele Sancte Dei, Te etiam nunc invoco supplex,

(Nam de cælicolis , qui homines custodiat unum ,
 Omnipotens Exercituum Deus omnibus addit .)
 Obsecro Te custos venerande miserrimus autor ,
 Ne frustra scribam , nunc ipse potentior atris
 Dæmonibus tardam mansvete dirige pennam .
 Ecclesias nitidas centum , quinimo trecentas
 (Quotidie curans diversum visere templum)
 Invenies ROMÆ , quæ vere totius Orbis
 Est caput , inque duas ac octoginta secatur
 Partes , quæ Parochis sunt octoginta duobus
 Commissæ , nam Presbyteris vulgaribus ultra
 Quadraginta datæ , reliquæ per vota decoris
 Religiosa , quibus variis injungere curam
 Vestibus indutis animarum maxime Pastor
 Non dubitas , ideoque dies dum candida Sancti
 Præluet Marci , Romæ intrant ordine pulchro
 Octoginta duo Parochi mirabile templum
 In Vaticano famoso monte locatum .
 „ Ecclesiæ multæ præbent quoque commoda multa
 „ Pluribus , audiri sermones missaque Sancta
 „ A septingentis simul in templo uno & eodem
 „ Personis nequeunt nisi cum discrimine vitæ . „
 Hinc animas alii Parochi tantummodo curant
 Sexcentas , aliis non committuntur in urbe
 Plures quingentis , ut sacra certius omnes
 Doctrina pascantur in octoginta duabus
 Ecclesiis . Nerii sed templum corpore Divi
 Conspicuum (qui nunc tantummodo dicitur unus
 E multis Sanctis Romanus Apostolus esse)
 Hoc templum fulgens , hoc sole cadente per omnes
 Usque dies resonat fundentibus inclyta verbis
 Nutrimenta , quibus præstantior indiget usque

Pars hominis, nimirum hominis mens nescia mortis.

Est etiam Romæ (quis non congaudeat æquus?)

Est, inquam, quacunque die altera concio Romæ,

In quali, quæso, sonat altera concio templo?

In templo, fit ubi sacra missio menstrua Romæ,

Designatur enim quovis Ecclesia mense

Talis, ubi pulchra methodo sacra Missio durat,

Presbyteri festis ibi non festisque diebus

Zelose svadent, urgent, hortantur, ut omnes

Peniteat valde, se non égisse quod æquum est,

Multaque iniqua satis se commisisse latenter.

Ad finem mensis dabitur communio sancta,

Quam peccatorum confessio commoda cunctis

Ad cito purgandos animos præcedere debet,

Tunc non indigne pretioso corpore Christi

Sub specie panis mortalis vescitur omnis,

Quando Sacerdotis verbis post rite relatas

Errorum læbes a culpa solvitur omni.

Hei! non vos pigeat mortales dicere sæpe

Coram legitimo sincere iudice, quidquid

Mente sua vel voce mali committitis unquam,

Et quæ perversi facitis contraria certis

Legibus, ut vobis optanda remissio detur.

Nemo potest a peccatis absolvere quenquam,

Si consecratus, seu verus Episcopus absit,

Si pariter nullus mihi verus Presbyter adstet,

Non pigeat coram tantis delicta fateri

Judicibus verum simul exercendo dolorem

Cum firmo quoque proposito non amplius ultro

Peccandi. Mecum, rogo, suspirate frequenter:

„ O! utinam nunquam Deus, Optime, Maximè, Trine,

„ O! utinam te offendissem Sanctissime nunquam?

„ Ah! nunquam offendam Te clementissime JESU
 „ Auxilio fietus, quod nunc efflagito supplex. „
 Sic est, ad finem mensis communio Sancta
 Dividitur Romæ, nec non pro mense futuro
 Utiliter Sancti tribuuntur sorte Patroni,
 Quorum descripti mores ac ardua virtus
 In chartis breviter tutam demonstrat ad astra
 Difficilemque viam tentandam cuique libenter.

Iam videas, quæ præsentat spectacula Romæ
 Feria sexta, viam *Crucis* intra mœnia prisca
 Pluribus assidue peragentibus ore modesto,
 Nunc lacrymas svaves ibi plebs pia fundere svescit
 Excipiens de suppliciis et morte cruenta
 Christi sermones, nunc est Ecclesia parva
 Vulgus ubi quondam cassum pietate Fideque
 Sveverat infames horrende tollere risus
 Aspera spectando stupidum tormenta piorum,
 Quando necabantur pro Christo tigribus atris
 Expositi fulvisque leonibus, edere cædes
 Sangvineoque sitim cupidis extinguere rore.
 Antiqui contra JESUM clamoribus olim
 Vasta colossæi stridebant mœnia duris
 Nunc Domino miseris pro nobis maxima passo
 Effigies Sacras obeundo turba pudica
 Luctibus ingenuis grate famulatur ibidem.

Ut rem diversam videas intrabis in ædes
 Heil! titulum mirum gestantes: Stigmata sacra
 Ecstasibus magnum Patrem quis nesciat esse
 A Domino JESU signatum more stupendo
 FRANCISKUM? quem nudipedem vilissima vestis
 Contextit, quem corde humilem ieiunia longa
 Attrivere nimis, quem versus Numen amandum

Magna parem Sanctis Seraphim dilectio fecit,
 Hinc similes valde Christo Franciscus adeptus
 Mores, de Christi quoque corpore Sacra recepit
 Stigmata, promeruitque palam portare beata
 In latere et palmis et plantis vulnera Sanctus,
 In cruce transfixus veluti foret instar JESU,
 In dicto templo constanter Feria sexta
 Præter Divinum sermonem vespere facto
 Suppeditat dorsis accommoda verbera large,
 Quisque suos artus non horret cædere flagris
 Heu! memor immani cruciatu membra fuisse
 Dilacerata Dei truncatæ quando columnæ
 Funibus adstrictus plagarum millia virgis
 Sustinuit noster Salvator, millia loris.

„ Sic propter Christum patiendò multa libenter
 „ In terris, etiam conglorificabimur una
 „ Cum Christo victuri in cælis omne perævum. „
 Est huic vicinum templum Primaria tecta
 Dominicanorum, velut ordinis utilis orbi,
 Plebs ubi mane die omni sacra Rosaria fundit,
 Suppeditatque pios cunctis annexa decenter
 Bibliotheca libros celebris persæpe legendos.
 Non minus est templo sacris vicina coruscò
 Stigmatibus gaudens Loiolæ Ecclesia Sancti
 Ossibus et summe venerando nomine JESU,
 In qua narrantur per sabbata cuncta perite
 Partim facta Dei Matris miracula nutu,
 Assiduè partim *MARIÆ* celebrata colendæ
 Laudibus eximiis excellentissima virtus.

Omnia præterea Divino Sabbata verbo
 Hebræis resonant in templo nomine Trini
 Numinis ornato, sic tandem noscere discunt

Isacidæ Dominum JESUM, sacroque lavantur
 Baptismo, pariter noxa mundantur ab ista,
 Quam, dum concipitur, mortalis contrahit omnis.
 Converti nequeunt miseri, nisi prædicet ipsis
 Sæpe Fidem Præsul vel missus rite Sacerdos
 Præpositus certæ prudenter Episcopus ergo
 Quisque Diæcesi curabit, quominus absit
 Presbyter erudiens simul Hebræosque rudesque
 Omnibus in villis, is enim non invocatur unquam,
 Nec Dominum JESUM veneratur, sicut oportet,
 Qui non agnovit, qui necdum credidit illum
 Esse Deum verum, quamvis in corpore visum.
 Nonne Fides ex auditu? sed quomodo possent
 Exaudire pie, si nemo prædicet ipsis
 Esse Deum Trinum in Personis, unica cuius
 Tres prohibet natura deos, tria numina dici.
 O! pia, magna, potens, o! et Litvania dives,
 At propter multos iudæos sordida valde!
 Ex regione tua diros aut ejice prompte,
 Aut quoniam servare placet, convertere cura
 Isacidas per Presbyteros credenda docendo,
 Ut cito tingantur Sacro Baptismate multi.
 Iste quidem pœnas debet perferre severas,
 Qui tacitus nollet sacris attendere verbis,
 „ Verum deterior iudæis atque negavit
 „ Ille fidem, curam qui non habet altus eorum,
 „ Quos sibi subiectos tenet: „ Ergo sumere nummos
 Vel dare iudæis propter maiora periti
 Lucra, magis studeant ad sacrum ducere fontem
 Naviter instructos vera in pietate Fideque.
 Quam bene viginti saltem capitalis haberet
 Vilna Patres Parochos per Religiosa decros

Vota, statim quales Romano more secundam
 Instruerent in viginti satis ædibus amplis,
 Sive sacris templis, animabus sanguine Christi
 Distribuendo dapes & Sacramenta redemptis.
 Ecclesiæ pars Isacidum vicinior altæ
 Dominicanorum (quorum solerter in ista
 Cum pietate Fidem capitali promovet ordo)
 Audiret Parochum per sabbata cuncta docentem,
 Atque lavarentur dociles baptisate Sacro,
 Sic similis Sanctæ Romæ feliciter esset
 Condita iam pridem Litvanis omine fausto
 Vilna, nitens prima modo magni Sede Ducatus.

At rursus Sanctam Romam vel mente petamus,
 Numinis Ecclesiæ decoratæ nomine Trini
 Hospitium junctum peregrinis exhibet ultro
 Omnia amore Dei, sine spe lucri, omnia gratis,
 Mollia strata die quavis, potumque, cibumque,
 Hospitium cameras longas habet istud et altas
 Et multas mensas, & lectos pluribus aptos
 Molliter instratos; igitur venientis egeni
 Qualicunque die pedibus sub vespere lotis
 Dulce datur vinum, sapidæ cum piscibus herbas
 Triticeique datur bene tosti copia panis
 Et lactuca madens in fuso pingvis olivæ
 Succo, cum nucibus potum, nec amygdala desunt
 Denique præcellens adfertur in orbe polito
 Caseus, his pauper consveto more refectus
 Ante Creatori justas persolvere grates
 Exequitur, post in monstrato carpere somnum
 Lætus abit lecto, plures ut luce sequenti
 Ecclesias Numen laudando visere possit.

Gloria, laus et honor **MARIÆ** cantando diebus

Hebdomadis certis Litanias fertur in astra,
 Innumeros ad quas concentu musica svavi
 Attrahit, at variis templis redditur almæ
 Quotidianus honos Litanis, namque meretur
 Mater ab humanis hæc admirabilis, imo
 Angelicis tanquam Virgo castissima semper
 Mentibus extolli, pariter cum janua cæli
 Dicatur, precibus quis non venerabitur Ipsam?

Exstat agonali circo vicina proborum
 Fratrum ædes talis, cujus campana diebus
 Omnibus occasum solaris luminis hora
 Præveniente una clangens hortatur ad acres
 Multiplicesque preces ob agonizantibus agris
 Auxilium dandum, ne claudant lumina morte
 Actibus absque piis firmæ Fideique, speique,
 Queis amor in Numen deberet fervidus addi,
 Et de peccatis dolor, ut virtutibus istis
 Ornatae possent animæ cælestia regna,
 Latitiæ sedem rutilam constantis, adire.
 Verum quis poterit distincte singula dictis
 Enucleare docens, quis commemorare tot altas
 Totque renidentes orichalcis æreque passim
 Ecclesias penitus cum sanctæ moribus urbis?
 In templo vel in hoc vel in illo nonne diebus
 Fit sacra portando **JESUM** processio festis?
 Intueamur adhuc, quid agatur totius anni
 Mensibus in variis templis, ut sæcula multa
 Posteritatis ament similes inducere mores
 Omnibus in villis, ut sit **MEMORABILIS ANNUS**
 Virginis a partu modo **NONAGESIMUS ALTER**
 Post bis quingentos annos & sæcula septem

Decurrens, a quo ad seros DOCTRINA nepotes
 Per mille & plures illustrans defluat annos,
 Si tamen orbis adhuc per septem sæcula stabit,
 Forsan enim adventat jam formidabile tempus,
 Quo vitii turpem stolidis ausuque scatentem
 Constituit Pater omnipotens exurere terram,
 Fors ventura brevi propter delicta nefanda
 Progenies subito perimetur vindice flamma,
 Forsitan & nostris obscæna protervia stulte
 Temporibus repens, laxansque repagula cunctis
 Criminibus sævas mox eluet impia pœnas,
 Forsitan impuris impendens ignibus ignis
 Jam jam tellurem vastabit turbidus omnem!
 Heus mortale genus properato flectere justam,
 Dum tempus superest, orando Numinis iram,
 Fac juxta exemplar, tibi quod demonstro repente,
 Inspice præsentem, nam nonagesimus ANNUS
 Atque SECUNDUS adest, & Romæ quod fit in isto,
 Hocce secundum illum nunquam non fiat ubique.

Janua dat nomen primo memorabilis anni
 Mensi, quo resonat sacra Missio menstrua Romæ
 In templo Sancti Ludovici Regis opimæ
 Et plenæ populo terræ, cui Francia nomen,
 Hanc penes Ecclesiam non pauci altaris aluntur
 Conveniente modo (soboles reverenda) ministri,
 Hospitium junctum peregrinos suscipit omnes
 Francigenas, studio infirmos majore fovendo.

Prima dies anni (qua Circumcisio dictum
 In variis festum fit templis) detegit ædes
 Augustas, ad quas veniunt a cardine dicti
 Purpurei Patres cum summo Principe Papa,
 Sacrificante e Cardineis Missamque canente

Presbitero Patribus, quidam mysteria Christi
 Presbyter explanat per religiosa decoris
 Vota, sed ordo cruces sub Fundatore Camillo
 Assutas gestans in nigra veste rubentes
 Invocat æternum Numen studiosus in ipso
 Anni principio populo exorare favores
 Cælestes, hinc Ecclesiam sub nomine Divæ
 Magdalenzæ implet modulando musica dulcis
 „ Spiritus alme veni, mentes invise tuorum
 „ Quaque creavisti tu pectora, Gratia ditet. „
 Anni luce novi prima sub nomine JESU
 Fratres accumulunt mendicam dote puellam,
 Quæ cupit in claustro cum virginitate manere.

Est templum vicina premens Capitolia multis
 Nobile Presbyteris per religiosa decoris
 Juramenta, simul famosis nomine claro
 Cum simili Parocho Divinæ Matris, in isto
 Vespere Christiadis tribuuntur sorte Patroni.
 In vita quorum cultus tutelaque semper
 Tum magis incerto morituris tempore prodest
 Sic novus in Sancta ROMA pietatis abundans
 Actibus & donis feliciter incipit annus.

Quinta dies anni facta jam vespere
 Læte Cardineos augustam ducit in ædem
 Ad decantandos in honorem Numinis hymnos.

Sexta dies anni recolit mysteria trina,
 Conveniunt rursus summo cum Principe Papa
 Purpurei Patres, quos inter Episcopus unus
 Sacrificat cantans, ex prisco Presbyter autem
 Ordine Servorum MARIÆ non pauca perorat
 De Domino JESU, quem natum fulgida stella

Régibus ostendit tribus, at quia tingere Christum
 Debuerat Jordanis aquis Baptista Joannes,
 Hinc in præclara (cui dant sacra Stigmata nomen)
 Ecclesia ritu benedicitur unda Latino
 Distribuenda piis ægris, dum labitur annus.

In templo MARIÆ, quod cæli dicitur ara,
 Effigies pueri portatur vespere Christi,
 Agmine tum mochachis pia sit processio longo,
 His monachis habitu griseo FRANCISCUS amictis
 Funeque præinctis Pater est, hic Fratribus ultra
 Centum stipatus generalis degere passim
 Præpositus solet, hic etiam Capitolia restant.

Nona dies Celsum & Julianum laudat utrumque
 Martyrio claros Sanctos, sub nomine quorum
 Angelici perstans Ecclesia proxima ponti
 Custodis nutrit Parochum sociosque laboris.

Ædibus in Sanctæ positis Agnetis honorem
 Circus agonalis decoratur, in ædibus istis
 Luce secunda post decimam devotio mane
 Perque novem peragenda dies a plebe paratur
 Agnetis cupiente pie prævertere festum.

Post decimam quinta Festum sub nomine JESU,
 Dominicaque die celebratur, in æde MARIÆ
 Virginis & Matris de planctu, prædita nota
 Dotatur pauper large pietate puella

Lux eadem recolit Paulum, sub nomine Sancti
 Huius Eremitæ primi sacra tecta propinquis
 Ecclesiæ MARIÆ maioris manibus adstant
 Custodita quidem monachis albedine tectis,
 Candida nam vestis Paulinos, alba cuculla,
 Et scapulare nives æquans, & candida barba
 Exornat Patres seniores, herbida quales

Terra Polonorum clara sustentat in arce,
 Inque loco claro miraculis Virgine sancta
 Matre Dei populo virtutes dante fideli,
 Clementerque pios ægros sanante MARIA.

Post anni decimam lux Divo sexta dicatur
 Marcello, qui post Christum trigesimus unus
 Pastor erat Domini JESU supremus ovilis,
 Sancti Marcelli Papæ custodia templi
 Pertinet ad Patres Servitas, quippe vocantur
 Servitæ, quoniam nomen trahit ordo MARIÆ
 Servorum a Patribus septem, Florentia tantos
 Nobilitate pares dedit, hi servire MARIÆ
 Maiori studio statuentes, omnibus huius
 Mundi neglectis nugis impensius acres
 Virginis & Matris septem-recolendo dolores
 Cæperunt solidam monachorum ducere vitam;
 Additus insignis posthac pietate PHILIPPUS
 BENITUS colitur tanquam Pater ordinis aucti
 Præcipuus, degit Præses generalis ad ædes
 Sancti Marcelli Parocho nunc Patre decoras,
 Eximie Parochus vestitur sicut & omnes
 Servitæ, nam propter eos formatur amictus
 Dominicanorum similis, nigredine dispar,
 Servitis tunicæ longæ, scapulare, cucullus,
 Cingula de corio, Servitis omnia fusca.

Septima post decimam dum lux emittitur anni
 Clarus in Ægypto factis Antonius Abbas
 Sanctus honoratur, re qui tulit oreque leges
 Primus Eremitis, agitur ceremonia rara
 In templo tanti signato nomine Patris.

Post decimam lux exoriens octava supremi
 Pastoris recollit Petri memorabile factum,
 Quo Cathedram ROMÆ primam sedemque locavit

A cunctis semper supremam iure colendam,
 Purpurei Patres cum summo Principe Papa
 Ad templum veniunt Divi mirabile Petri
 In Vaticano famoso monte locatum,
 Sæpius hic crucibus formatis Papa salutatur,
 Dicitur & sermo consveto more Latinus,
 Sermo sacer resonans iater solemnia Misseæ,
 Sacrificans e Cardineis quam Presbyter unus
 Decantat Patribus fultus modulamine pulchro
 Dulcisoni cætus, qui fundit gutture syaves
 Cantus absque sono fidium citharæque bicornis.

Quando dies ortus rutilat vicesimus anni,
 Post Sanctum Petrum Pastor vicesimus orbis
 Supremus colitur Sanctus Fabianus, eadem
 Luce recurrit honos famosi stemmate claro
 Martyrioque Ducis confixi membra sagittis,
 Sub cuius celebri ad catacumbas nomine templum
 Cum sociis Parochus monachus custodit, & inter
 Ecclesias septem visendas ponitur Urbis.

Martyris Agnetis festum vigesima Prima
 Lux celebrat, cuius castissima membra quiescunt
 Sub tectis extra portam (hæc Pia porta vocatur,)
 Ecclesiam servant istam per vota decori
 Religiosa Pater Parochus sociique laboris,
 Sancta mori citius, quam virginitate privari
 Maluit, O! AGNES! o! mira puellula talis!

Quando dies anni lucet vigesimus alter,
 Sanctus Anastasius Martyr, Vincentius una
 Martyrio clarus colitur, sub nomine quorum
 Tempa duo fundata tenent Parochosque disertos
 Presbyterosque pie devinctos triplice voto.

Est Magno templo Sanctæ vicina MARIÆ

Trans Tyberim decorata modis Ecclesia pulchris
 Carmelitarum, nova quos discalceat apte
 Regula per totum diffusa fidelius orbem
 Restaurata quidem tum per miracula multa
 Tum per virtutes, quibus ah! TERESIA Sancta
 Enituit vigili pietate simillima Matri
 Numinis ipsius, libros doctissima Virgo
 Insuper egregios scripsit, quos sæpe legentes
 Utilitate frui probat experientia certa,
 Esse suam Matrem Carmelitanus & illam
 Ordo suam miram non abnegat esse Magistram;
 Illam, qua centum populos & permeat oras
 Danubius, qua volvit aquas cum Tigride vastus
 Euphrates, curritqua Ganges indicus, illam
 Nuper in inventis Americæ fertilis arvis
 Carmelita suam magnam miramque Magistram
 Esse fatetur, eam Matrem veneratur ubique,
 Mons quoque Carmeli sedes charissima quondam
 Eliæ vatis resonat nunc virginis huius
 Laudibus in sacris monachorum triplice voto
 Aedibus obstrictorum, hos & scapulæ cucullus
 Et tunicæ longæ velant, & in aedibus horum
 Romæ, quando dies transit vigesima quarta,
 Incipit occasum solaris luminis hora
 Præveniente, novem placide peragenda diebus
 In Sanctæ Mariæ devotio Matris honorem
 Expectando diem, quem Purificatio signat.
 Quando dies anni vigesima quinta recurrit,
 Commemoratur ibi Sancti conversio PAULI,
 Paulus Apostolicis manibus fit Episcopus ingens
 Consecratus, habensque sibi divinitus amplam
 Ille potestatem datam & his aliisque fidelis
 Utiliter denis usus satagebat inertes

Lucrari Christo gentes nec commoda carnis,
 Nec sibi quaerendo vestes aurive metallum.
 Constantinopolis Patriarcham habuisse sequacem
 Præcipuum Pauli gaudet celebratque JOANNEM,
 Aurea possedit Præsul Chrysostomus ora,
 Nunc eius sacra membra tenet mirabile templum
 In Vaticano famoso monte locatum,
 Lux oriens tantum recolit vigesima Sanctum
 Septima promeritum tumulari propter honorem,
 Quo coluit vivus Primum sedemque verendam,
 Ædibus in magnis decoratis sede suprema.

Illucere dies vigesima nona videtur

Blandius, insolita Te, te, svavissime Princeps,
 Lætitia celebrans, Te Pastor Episcope Sancte,
 Te memorans Præsul Genevensis, Regula cujus
 Svaviter inducit moniales quaerere portam
 Angustam, cujus persuadent mellea scripta
 Magnanimis calcare viam progressibus arctam
 Difficilemque viam, quæ solum ducit ad astra.
 Ante tuum festum devotio sacra dierum
 In templo durare novem Francisce solebat,
 In variis hodie venerantes laudibus ornant
 SALESIIUM templis, imprimis omne perito
 Obsequium Fundatori conantibus, omnes
 Divo Francisco monachabus solvere grates.

In templo Regis Ludovici sorte Patroni
 Descripti dantur Sancti pro mense futuro,
 Dum vivo mentes pascuntur corpore Christi;
 Nam generalis adest hodie communio sacra.

MARTINAM Sanctam recolit trigesima mensis
 Inposito templo sub nomine martyris hujus,

Quæ

Quæ properam voluit constans occumbere mortem
 Ne fidei dono, ne virginitate careret.

Lux Sanctum Gallum celebrat trigesimā prima
PETRUM NOLASCUM, qui detestatus atroces
 Liligeri cives regni impietate furentes
 In terra Hispana cætum fundaverat aptum
 Ad cito captivos redimendos sponte ligatum
 Votis servandis ad acerbam funeris horam,
 Ex tribus Ecclesiis, quæ Patribus ordinis hujus
 Cum cameris multis donatæ, Presbyter unam
 Custodit Parochus monachus sociique laboris.
 Tres Romæ Petri Nolasci possidet ordo
 Ecclesias cum cænobiis tribus, attamen una
 Annumeratur iis nunc octoginta duabus,
 Quæ sunt commissæ zelosis atque disertis
 Presbyteris Parochis per religiosa decoris
 Vota, licet varii contactis veste coloris.

LIBER III. inceptus

Anno 1792.

Nunc alter mensis Februarius imbrifer instat,
 Missio quo Romæ sacra continuatur in unctā
 Ecclesia *MARIÆ*, quæ est consolatio vera, (1)
 Sicut in Ecclesia decorata corpore Sancti
 Quotidie *NERII*, sic quavis concio luce
 Dicitur in templo Mariæ solantis amanter.
 Prima dies infert animis ieiunia chara

F

(1) Mense Februario Romæ anno 1792. Missio mensura in templo D. Mariæ Consolationis vocata.

Martyrium celebrans, subiit quod Episcopus Heros
Artubus Italicam decorans *IGNATIUS* urbem.

A Sanctis clarum sacra tecta trahentia nomen
Bis senis, quibus imposuit prænobile Christus
Munus Apostolicum, celebrant hac luce Beatum
Andream Conti cedentibus ante diebus
Rite novem cultum; tanti custodia templi
Sponte Minoritis data, quorum Presbyter unus
Fert onus hic Parochi jurati, quatuor isti
Templa Minoritæ totidem conventibus amplis
Juncta tenent agiles Romæ, donata sed ipsis
Quinta domus servit, quam possedere Magistri,
Erexit quorum cætum sub nomine JESU.
Tertius antistes Paulus, Loiolaque Sanctus,
Hi socii JESU gnavi mitesque magistri
Ante annos solum bis denos tecta propinqua
Intrabant Sancti Petri mirabile templum
In Vaticano famoso monte locatum,
Solvebant ubi quosque reos delicta fatentes,
Hocce Minoritæ faciunt modo, qui quoque celsa
Post socios JESU Laureti mænia servant,
Imminet Adriacis portus celeberrimus undis
Centum Ancon stadiis distans a vertice montis,
Sub Cælestino quem texit Præsule Quinto
Alma Domus mirabiliter translata per æquor
Ex Asia, Domus illa, Domus venerabilis, in qua
Ipse Deus VERBUM CARO FACTUM EST, atque MARIÆ
Filius est factus, qui semper Filius extat
Numinis Ipsius, Lumen de Lumine, natus
Ex Patre non impar ante omnia sæcula, nec non
Facta MARIA Dei Mater purissima semper
Permansit Virgo, MARIÆ faciente potenter

Magna Deo, solus qui iure *Potensque Bonusque*
 Dicitur, ista domus supra fastigia montis
 Laureti pendens muro circumdatur alto
 Ecclesiæ vastæ, subeunt quam millia multa
 Terrigenum ex variis regionibus ardua sponte
 Longarum magno superando labore viarum,
 Huc sua dona ferunt, peccataque rite fatentur
 Cuncta Minoritis, quibus a Pastore supremo
 Scilicet a Papa Romano Principe summo
 Ampla datur Paduæ, Lauretique ampla potestas
 Solvendi gratis a culpis omnibus omnes.

Altera lux mensis, quam Purificatio signat,
 Purpureos Patres augusta congregat æde,
 Summus ubi Princeps moribundis lumina chara
 Candelasque facesque sacro benedicit honestus
 Ritu, distribuitque PIUS præsentibus illas,
 Nomine, reque PIUS SEXTUS, qui Papa, Paterque
 Maximus, in toto summusque Vicarius Orbe
 Ipsius Domini JESU labente gubernat
 Anno perfusos sacra Baptismatis unda
 Sollicite Pastor Supremus ovilis JESU.
 Cardineus (postquam processio sacra peracta est;)
 Sacrificans Missam decantat Presbyter, aula
 Regali voces hominum reddente canoras.

Dant hodie nummos Teatini largius illis
 Virginibus, quæ se cupiunt addicere claustris
 Suppliciter scripto porrecto pauca rogantes.

Dat manica larga nigri distincta coloris
 Progenies Augustini, sed talibus aurum
 Dant, quæ sunt inopes, ut virginitate puellæ
 Gaudentes possint monachæ velocius esse.

Lux recolit Sanctum ROMUALDUM septima mensis,

Cui comes et proprium campum donavit & arcem
 Maldulius, similem Romualdo ducere vitam
 Exemplo motus statuens monachumque secutus,
 Quatuor Ecclesias Romualdi possidet ordo
 Cum cameris Romæ multis ieiunia servans
 Justitiæque Studens per strictâ silentia, nugis
 Clausa tenens, sed aperta Dei pro laudibus ora.

Octava mensis celebratur luce Joannes
 De Matha Sanctus Fundator in ordine primus
 Ordinis erecti Triadis sub nomine Sanctæ;
 En primam Missam isto sacrificante Joanne
 Lutetiæ primum comparuit Angelus albis
 Vestibus indutus cum assuta in pectore tecto
 Mirifica cruce cærulei rubeique coloris,
 En etiam posthac inter solemnâ Missæ,
 In Lateranensi templo comparuit æque
 Angelus indutus, Romæ dum Papa canebat
 Sacrificans Missam Sanctam præsentè JOANNE
 Et præsentè eius fidè FELICE Sodali
 VALESIO Sancto, multis est visus in ara
 Angelus eximius, quem pulchre candida vestis
 Velabat, bicolor quoque Crux in pectore fulgens;
 Nonne decet Reges iustos assumere vestem
 Anglicam, simul Angelicos acquirere mores?
 Quales Valesii regali stirpe creati,
 Et fuerant quales virtute Joannis honora
 Ornati, quales, etiam per sæcula servant.
 Bis tria Presbyteri per religiosa decori
 Juramenta, sui sapientibus ordinis usque
 Legibus addicti redimendò carcere clausos
 Illorum causa reddentes millia multa
 Æris collecti plures probitate tenaci

Colloquisque piis e servitioque iugoque
 Dæmonis eripiendo, perpetuamque docendo,
 Quæ datur in cælis, exquirere Libertatem;
 Quatuor in Sancta vario sub nomine Roma
 Ecclesiæ dantur, quarum custodia constans
 Pertinet ad monachos indutos vestibus albis
 Gestantesque crucem bicolorem in pectore Patres,
 Qui proceres ducunt augustum nomen ab uno
 Natura Deo & in Personis Numine Trino.

Insuper ipse PIUS SEXTUS supremus civilis
 Pastor, dum annus transit *nonagesimus alter*
 Coram Presbytero monacho peccata fatetur,
 Ut Sacramenti magis illum gratia ditet,
 Nam monachus vestes albas albumque cucullum
 Et scapulare gerens fulgente in pectore belle
 Assuta Cruce carulei rubeique coloris
 Ipsius Papæ Confessor in ordine vivit,
 Cui Deus immense Trinus dat nobile nomen;
 O! utinam saltem pars quinquagesima gentis
 Humanæ castam peragendo more Joannis
 Vitam luceret, non ambitione præesse
 Sed prodesse volens, aliisque subesse parata!
 Nec tot mortales premerentur carcere tetto
 Et libertatem retinerent sidera cæli
 Angelica plures contacti veste petendo.

Sancta die decima germana SCHOLASTICA Magni
 Laudatur Sancti BENEDICTI, Regula cujus
 Personas utriusque docens assuescere sexus
 Moribus ingenuis in paupertate subesse
 Promptas, erexit collegia claustraque multa,
 Quæ partim castam moniales ducere vitam,
 Obstrictæ, partim per religiosa decori

Vota tenent monachi BERNARDUM aliosque colentes
 Sanctos, qui melius magni vestigia Patris
 Scilicet egregii Benedicti sponte secuti
 Attraxere novos monachos, ut condita templa
 Custodes vigiles veræ pietatis haberent;
 Quatuor in Sancta Roma monialibus adsunt
 Ecclesiæ, monachis etiam venerantibus istum
 Ordinis Autorem Benedicti nomine clarum
 Templa dedit duodena manus studiosa piorum
 Cum cameris multis agros vinetaque large
 Donando, ut plures Primaria in urbe manerent
 Presbyteri primum Patriarcham sponte sequentes,
 Nam BENEDICTUS avens monachos fundare perennes
 Primus in Italia lucem cumulatus auxit
 Sancti Evangelii, demonstravitque Latinis
 Maxime iter tutum ad summi Palatia cæli,
 Non minus ac Græcis BASILII Regula magni.

Quando diem decimum quintum Februarius affert
 Cur e Cardineis solennem Presbyter unus
 Patribus augusta Missam decantat in æde?
 Cur agitur Divina PIO Res Principe Summo
 Purpureoque simul Papæ præsentè Senatu?
 Percipiant omnes, quia septuagesimus annus
 Et quintus summum declarans Urbis & Orbis
 Pastorem decima quinta de mense secundo
 Svave PII SEXTI nomen produxit, & illum
 In solio posuit primo, quem sacra Cesenæ
 Flumina Baptisti tinxere faventibus astris,
 Dulcia felicem cingunt vineta Cesenam,
 Ista Cesena tamen multo felicior inde
 Quod sapiens in ea Braschi sit natus, ovile
 Grande regens modo rite PII sub nomine SEXTI,

Angelus est dictus, quando Baptismatis unda
 Perfundebatur, sed per suffragia Romæ
 Cardinei cætus electus maximus orbis
 Rector, successorque Petri decrevit honorus
 Prædecessoris Sancti (conatibus aptis
 Famosi contra Turcas) assumere nomen,
 Nunc ideo SEXTUS PIUS appellatur & amplum
 Propitius Christi prudenter ovile gubernat
 Tanquam Papa sacer numerando a Principe PETRO
 Bis centenus quinquagesimus (innuo) quartus,
 Innuo, confiteorque PIUM SEXTUM esse profecto
 Pontificem summum, summumque VICARIUM in orbe
 Ipsius Domini JESU; jam credite gentes,
 Quod Pastor summus ROMANUS EPISCOPUS adsit.

V E R S U S S E Q U E N T E S

In Ecclesia Vaticana
Ssmo PIO SEXTO Pontifici Maximo

Anno 1789. oblata.

Te renuit quisnam venerari, Maxime Princeps?
Summo Pastori quemve subesse pudet?
Nulla PIUM SEXTUM, nisi per pia cura fatigat,
Nil PIUS & factis, ni pia facta docet.
Quisque PIUM offendens, quod fiat Numen in Ipsum
Impius horrende; nonne cuique patet?

AD MAJOREM DEI GLORIAM.

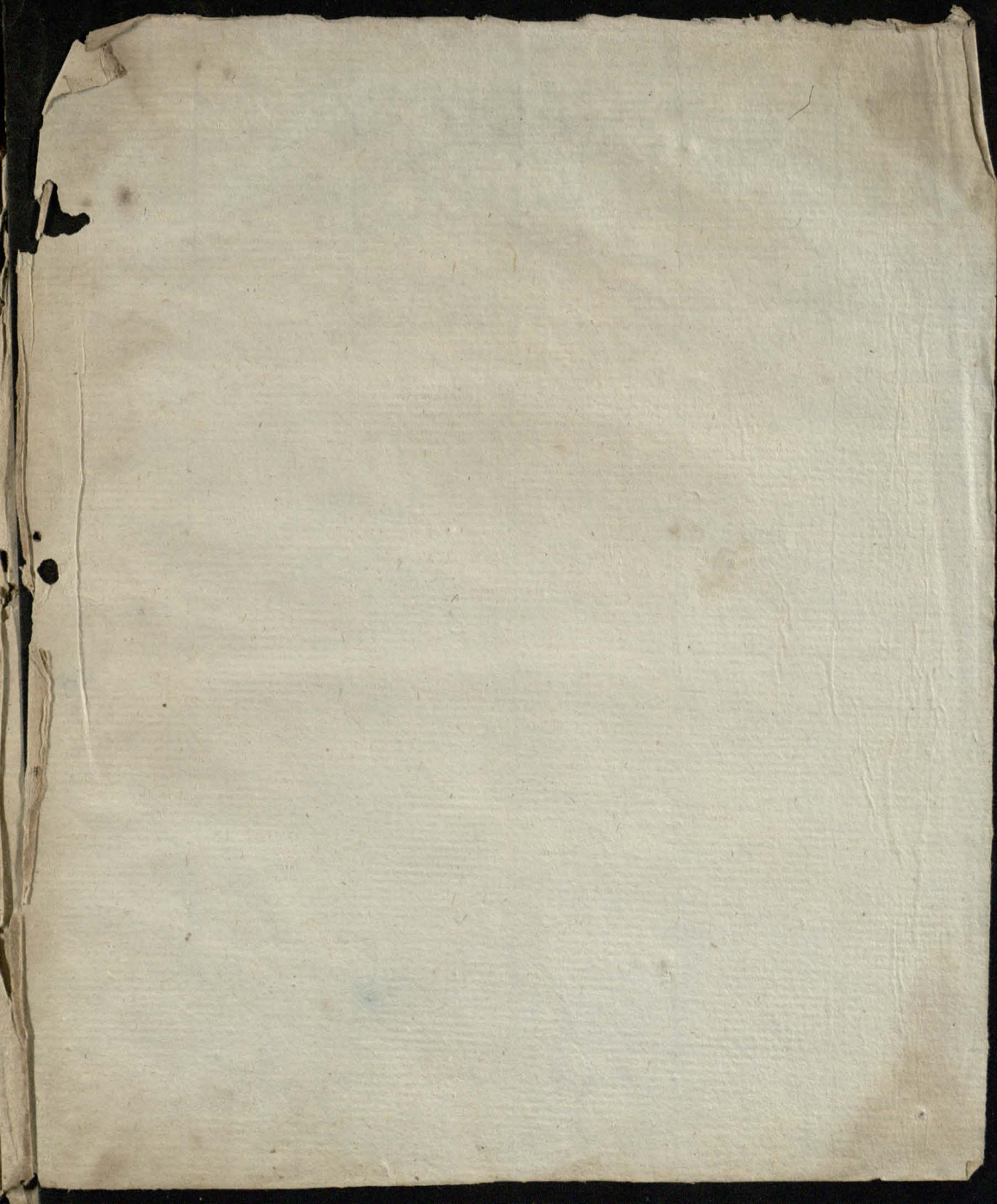

ERATA**CORRIGE**

- Pagina 8 versu II Prostatus *lege* Prostratus
Pagina 9 ver: 17 principiio *lege* principio
Pag: 15 ver: 32 æde *lege* ædes
Pag: 23 ver: 27 Viv *lege* Vix
Pag: 25 ver 10 Post vocem *miracula* deleatur comma
- ver: 16 Et numero *lege* E num
Pag: 28 ver: 26 adstit *lege* adsit
Pag: 45 ver: 31 In fine versus deleatur comma
Pag: 46 ver: 28 Baptisti *lege* Baptismi

EXHIBIT

Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and bleed-through.

K. J.

8335

LMA VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKA

00200755040 0 1

LMA VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKA

00200755041 0 2

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS
VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKA

K. J.

5305 / *Teatras*
2 kn.